

**Aan het Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
Nederland**

Bonaire, 26 augustus 2013

Betreft: internetconsultatie Wet elektriciteit en drinkwater BES
Status: openbaar

Geachte heer, mevrouw,

Unkobon is verheugd dat het concept wetsvoorstel het daglicht ziet. Hopelijk wordt daarmee op afzienbare termijn een periode afgesloten dat de elektriciteits- en drinkwatervoorziening, een voor de bevolking op Bonaire primaire levensbehoefte, een speelbal is van de politiek. Duidelijk is geworden dat de financiële gevolgen daarvan in de vorm van tariefsverhogingen voor de consument dramatisch zijn.

Over een enkel onderdeel van het wetsvoorstel heeft Unkobon vragen of doet het nadere aanpassingsvoorstellen.

A. In artikel 3.6 lid d en e worden eisen gesteld aan de algemene voorwaarden voor de levering en de wijze waarop de afnemers in kennis worden gesteld van elk voornemen tot wijziging van de voorwaarden.

d. redelijke algemene voorwaarden voor de levering op te stellen;

e. de afnemers op toereikende wijze in kennis te stellen van elke wijziging van de tarieven voor distributie van elektriciteit en drinkwater en van elk voornemen tot wijziging van de voorwaarden.

In artikel 6.3 lid 4 is geregeld dat in geval van overtreding hiervan een bestuurlijke boete opgelegd kan worden.

4. De Autoriteit Consument en Markt kan in geval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2.1, 2.3, 3.1, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.13, 4.1 en 4.2 per overtreding een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste USD 100 000.

In artikel 3.9 wordt bepaald dat

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de taken, genoemd in artikel 3.6 en artikel 3.8 waarbij ten aanzien van drinkwater ten minste regels worden gesteld over:

a. het waarborgen van de kwaliteitseisen gesteld krachtens artikel 2.3, tweede lid, onderdeel a, bij levering;

b. de kwaliteitscontrole en rapportage door de distributeur.

De formuleringen in artikel 3.6 (*redelijke en toereikende*) geven de distributeur de nodige beleidsvrijheid die kan leiden tot het handhaven van de huidige vrijblijvende regels.

Wij verzoeken daarom bij dit artikel op te nemen dat er tevens regels worden gesteld aan wat redelijk en toereikend is.

B. In artikel 3.10 lid 3 worden bij ministeriële regeling regels gesteld over het beëindigen van de distributie van elektriciteit of drinkwater.

3. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over het beëindigen van de distributie elektriciteit of drinkwater, alsmede over preventieve maatregelen om beëindiging zoveel mogelijk te voorkomen.

De toelichting vermeldt dat ten aanzien van het afsluitbeleid in het derde lid is voorzien in een ministeriële regeling waarin regels worden gesteld over het beëindigen van de distributie aan afnemers, alsmede over preventieve maatregelen om de afsluiting zoveel mogelijk te voorkomen. De preventieve maatregelen kunnen onder meer inhouden het voeren van overleg met en het verschaffen van gegevens aan betrokken instanties. Daarnaast heeft de regeling tot doel om het oplopen van betalingsachterstanden bij afnemers te voorkomen. Deze regeling heeft daarmee tevens een signaalfunctie, omdat betalingsachterstanden op de rekening een indicator kunnen zijn van een bredere schuldenproblematiek bij de afnemer. In de regeling zal worden opgenomen dat afnemers enkel mogen worden afgesloten wanneer het in de regeling beschreven proces doorlopen is.

Unkobon is al geruime tijd met de distributeur (WEB) in gesprek over het afsluitbeleid. Wij gaan er van uit dat de ministeriële regeling waarover in het artikel en de toelichting wordt gesproken, gelet op de geformuleerde doelen en in het belang van de consument, zal worden afgeleid van de bestaande Nederlandse regelgeving.

C. In artikel 3.11 lid 1 wordt voorzien in een eenvoudige en goedkope procedure voor het melden van storingen en de behandeling van klachten.

1. De distributeur voorziet in een transparante, eenvoudige en goedkope procedure:
a. voor het melden van storingen en
b. voor de behandeling van klachten van afnemers.

De formulering in artikel 3.11 lid 1 (*transparant, eenvoudige en goedkoop*) geeft de distributeur de nodige beleidsvrijheid die kan leiden tot vrijblijvende procedures.

Wij verzoeken daarom bij dit artikel op te nemen dat er nadere regels worden gesteld over deze procedures.

D. Artikel 4.1 bepaalt dat kleinverbruikers zelf opgewekte stroom (door middel van zonne-energie kunnen terug leveren aan het net.

Artikel 4.1

- 1. Voor afnemers met een aansluiting kleiner dan 3 * 36A die hernieuwbare elektriciteit invoeden op het net, berekent de distributeur de meterstand ten behoeve van de facturering en inning van het variabele gebruikstarief door de aan het net onttrokken elektriciteit te verminderen met de op het net ingevoede elektriciteit.*
- 2. Indien de hoeveelheid op het net ingevoede elektriciteit in een kalenderjaar groter is dan de aan het net onttrokken elektriciteit ontvangt de afnemer, bedoeld in het eerste lid, voor het meerdere geen vergoeding.*

Toelichting

*Dit artikel heeft betrekking op de verrekening van de hoeveelheid elektriciteit die door kleinverbruikers (afnemers met een aansluiting met een doorlaatwaarde die kleiner is dan 3*36A) op het net wordt ingevoerd met de hoeveelheid elektriciteit die aan het net wordt onttrokken. Afnemers kunnen hun verbruik salderen. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij de verrekening gaat om hetgeen op één aansluiting plaatsvindt, omdat het begrip afnemer ziet op hetgeen zich fysiek achter de aansluiting afspeelt en niet op de juridische entiteit, bijvoorbeeld een natuurlijk persoon of rechtspersoon, die is aangesloten op het net. Hierdoor kan de natuurlijk persoon of rechtspersoon niet zijn verbruik en productie op zijn verschillende aansluitingen met elkaar verrekenen. Bij het opstellen van de jaarlijkse facturering voor het variabele gebruikstarief komt de saldering tot uiting. Het tweede lid bepaalt dat de distributeur geen vergoeding betaalt voor de hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit die de kleinverbruiker netto op het net invoedt. Hiermee wordt beoogd dat afnemers hun geïnstalleerd vermogen dimensioneren op hun eigen verbruik.*

Unkobon juicht dit toe. Wel vraagt Unkobon zich af waarom geen gebruik gemaakt kan worden van subsidieregelingen die in Nederland van kracht zijn en die de bereikbaarheid voor grotere groepen consumenten mogelijk maakt.

E. In artikel 5.1 wordt aangegeven dat ter dekking van een deel van het vaste gebruikstarief en het wegtransporttarief jaarlijks subsidie wordt verleend. De subsidie kent een afbouw. In de eerste vijf jaar zal het subsidiebedrag telkens met 10% afnemen, waarna het subsidie-instrument zal worden geëvalueerd.

Artikel 5.1

- 1. Onze Minister kan per boekjaar subsidie verlenen aan een aangewezen distributeur, bedoeld in artikel 3.2, met als doel een deel van de kosten te dekken die worden verdisconteerd in het vaste gebruikstarief en het wegtransporttarief, teneinde deze tarieven die in rekening worden gebracht bij afnemers te verminderen.*

Toelichting

Dit artikel biedt de basis voor de verlening van subsidies aan distributeurs op de eilanden als aangegeven in het algemeen deel van de memorie van toelichting. Het doel van de subsidie is om de kosten te mitigeren die in de tarieven worden verdisconteerd. Per jaar zal in de beschikking de hoogte van de subsidie worden bepaald en de wijze waarop aan de subsidie uitvoering zal worden gegeven. De subsidie kent een afbouw. In de eerste 5 jaar zal het subsidiebedrag telkens met 10% afnemen, waarna het subsidie-instrument zal worden geëvalueerd.

Unkobon is verheugd dat Nederland bereid is een deel van de kosten te subsidiëren. Wel betreurt Unkobon dat het ADVIES HOOFDLIJNEN REGULEREND KADER ELEKTRICITEIT OP BONAIRE, SINT EUSTATIUS EN SABA van 23 oktober 2012 niet integraal wordt gevolgd. Op bladzijde 28 en volgende van dat advies staat het volgende:

Deze tarieven kunnen door veel eilanders niet worden opgebracht. Daarom wordt geadviseerd om in het regulerend kader vast te leggen dat een deel van de netwerkkosten in Nederland neerslaat, zodat het gemiddelde netwerktarief uit Nederland ook op Caribisch Nederland in rekening wordt gebracht. In Nederland worden de netwerkkosten “gesocialiseerd” - met dien verstande dat (kleine) verschillen bestaan tussen regionale netbeheerders - waardoor afnemers op Vlieland en Ameland dezelfde tarieven betalen als afnemers in Amsterdam, ofschoon de kosten op Vlieland en Ameland per afnemer hoger zijn. Deze lijn zou moeten worden doorgetrokken naar de Nederlandse eilanden in de Caraïben. Een deel van de netwerkkosten op de eilanden wordt dan omgeslagen over 16 miljoen Nederlanders in plaats van over de 1.800, 3.600 of 16.000 eilandbewoners. De hogere kosten van het netbeheer op de eilanden kunnen bijvoorbeeld worden gedekt uit een tijdelijke opslag ‘achterstanden infrastructuur Caribisch Nederland’ op de energierekening in Nederland. Deze opslag wordt betaald door de afnemers in zowel Caribisch als in Europees Nederland: ‘ieder betaalt mee.’ Het netto effect op de Nederlandse energierekening is uiterst beperkt. Per Nederlandse afnemer kost dit naar verwachting nog geen € 0,65 cent voor het eerste jaar. Gemiddeld betalen de afnemers op de eilanden dan per kWh hetzelfde tarief voor transport van elektriciteit als afnemers in Europees Nederland. De opslag heeft een neerwaartse trend omdat als gevolg van de regulering het netbeheer wordt geprikkeld om efficiënter te werken waardoor het verschil met Nederland kleiner wordt. De precieze invulling moet nader worden bepaald in overleg met onder andere het Ministerie van Financiën. De ACM en de energiesector, onder meer met het oog op het beperken van de uitvoeringslasten van een dergelijke regeling.

Unkobon stelt voor dat over een eventuele vermindering of zelfs afbouw van de subsidie pas beslist wordt als de effecten van deze wet (onder meer grotere efficiency) op de hoogte van de tarieven bekend zijn. Dus pas als de tarieven door de ACM worden verlaagd kan dit leiden tot een verlaging van de subsidie. Zo lang dat niet het geval is blijft de stelling in het advies van kracht:

Deze tarieven kunnen door veel eilanders niet worden opgebracht.

Met vriendelijke groet.

Hans Evers, directeur

Unkobon

secretariaat Consumentenbond Bonaire

Email: secretariaat@consumentenbonaire.com